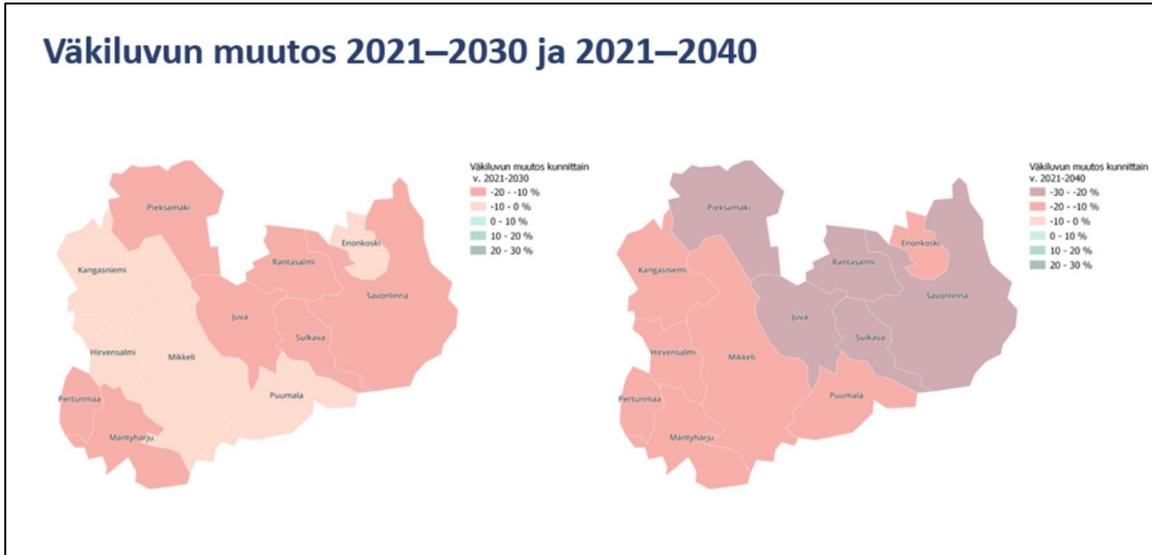

Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistus 2030

Etelä-Savon alueellinen suunnitelma

Sisällysluettelo

1.	Nykytilan kuvaus.....	1
1.1	Toimintaympäristökuvaus.....	1
1.1.1	Väestö Etelä-Savossa	1
1.1.2	Kuvaus väestön ikärakenteesta ja kielijakaumasta Etelä-Savossa.....	3
1.1.3	Kuvaus Etelä-Savon maahanmuuttotilanteesta.....	4
1.1.4	Etelä-Savon liikenneverkko ja etäisyydet maakunnan sisällä	4
1.1.5	Vapaa-ajan asutuksen merkitys palvelutarpeeseen Etelä-Savossa	8
1.2	Valtion palvelutuottajat	9
1.3	Kuntien asiakaspalvelun kuvaus niistä kunnista, joihin suunnitellut asiakaspalvelupisteet sijoittuisivat	13
1.4	Työllisyysalueiden kuvaus.....	14
1.5	Hyvinvointialueen kuvaus.....	14
1.6	Maakunnan alueella sijaitsevat kuntien asiointipisteet.....	15
2.	Etelä-Savon tavoitetila 2030	16
3.	Toteutuksen vaiheistus ja reunaehdot	20
3.1	Tilannekuva paikkakunnittain	20
3.2	Tilannekuva toimijoittain.....	22
4.	Riskianalyysi	26
5.	Organisointi ja rahoitus.....	27
6.	Viestintä, verkosto- ja sidosryhmätyö	29
7.	Raportointi.....	30

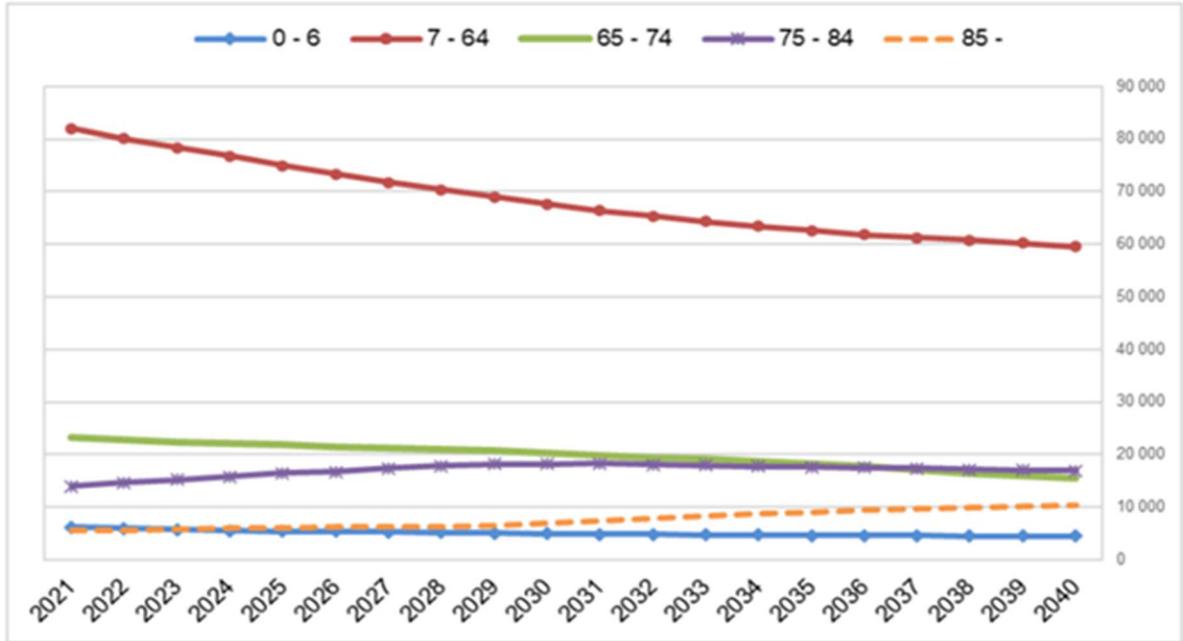

Kuva 2. Väkiluvun muutos Etelä-Savossa 2021–2023 ja 2021–2040.

Kunta	Ennako 31.12.2023	2030	2040
Hirvensalmi	2 060	2025	1 909
Kangasniemi	5 115	4756	4 368
Mikkeli	51 916	48693	45 066
Mäntyharju	5 522	5 034	4 607
Pertunmaa	1 575	1 447	1 359
Puumala	2 110	1 954	1 820
Juva	5 731	5 048	4 443
Pieksämäki	17 040	14 892	13 149
Enonkoski	1 321	1 230	1 099
Rantasalmi	3 295	2 829	2 471
Savonlinna	31 842	28 185	24 894
Sulkava	2 369	2 097	1 856
Yhteensä	129 896	118 190	107 041
			Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 1. Etelä-Savon väkimäärä kunnittain ja ennuste vuosille 2030 ja 2040.

1.1.2 Kuvaus väestön ikärakenteesta ja kielija-kaumasta Etelä-Savossa

Kuva 3. Väestöennuste Etelä-Savossa ikäryhmittäin 2021–2040 (Lähde Tilastokeskus).

Alue	Ikäluokat yhteensä	0 - 14	15 - 64	65 -	Prosenttiosuus 0 - 14 v.	Prosenttiosuus 15 - 64 v.	Prosenttiosuus 65 - v.
KOKO MAA	5 603 851	832 232	3 462 243	1 309 376	14,9	61,8	23,4
Pohjois- ja Itä-Suomen suuralue	1 272 680	190 384	749 920	332 376	15,0	58,9	26,1
ETELÄ-SAVO	129 914	15 218	71 247	43 449	11,7	54,8	33,4
MIKKELIN SEUTUKUNTA	68 302	8 539	38 370	21 393	12,5	56,2	31,3
Hirvensalmi	2 062	205	1 028	829	9,9	49,9	40,2
Kangasniemi	5 114	554	2 578	1 982	10,8	50,4	38,8
Mikkeli	51 919	6 920	30 218	14 781	13,3	58,2	28,5
Mäntyharju	5 522	585	2 772	2 165	10,6	50,2	39,2
Pertunmaa	1 577	142	787	648	9,0	49,9	41,1
Puumala	2 108	133	987	988	6,3	46,8	46,9
SAVOLINNIAN SEUTUKUNTA	38 828	4 150	20 853	13 825	10,7	53,7	35,6
Enonkoski	1 320	164	637	519	12,4	48,3	39,3
Rantasalmi	3 297	384	1 688	1 225	11,6	51,2	37,2
Savonlinna	31 843	3 388	17 384	11 071	10,6	54,6	34,8
Sulkava	2 368	214	1 144	1 010	9,0	48,3	42,7
PIEKSAMÄEN SEUTUKUNTA	22 784	2 529	12 024	8 231	11,1	52,8	36,1
Juva	5 734	634	2 904	2 196	11,1	50,6	38,3
Pieksämäki	17 050	1 895	9 120	6 035	11,1	53,5	35,4

Taulukko 2. Väestö ikäryhmittäin, kunnittain ja seutukunnittain Etelä-Savossa 31.12.2023 (Lähde Tilastokeskus).

1.1.3 Kuvaus Etelä-Savon maahanmuuttotilanteesta

Väestönkehityksen positiivisin signaali viime vuosina Etelä-Savossa on ollut maahanmuutto. Esimerkiksi vuonna 2023 kuntien välinen nettomuutto Suomen sisällä oli ennakkotietojen mukaan Etelä-Savon maakunnan osalta -537 (maakuntaan muutti 4 732 henkilöä ja muualle Suomeen Etelä-Savosta muutti 5 269 henkilöä). Sen sijaan ulkomailta Etelä-Savoon muutti viime vuonna 1 390 henkilöä ja ulkomaille taas 106 henkilöä, jolloin ns. nettosiirtolaisuus oli +1 284. Tiedoissa ovat mukana ukrainalaistaustaiset kotikuntaa Etelä-Savossa hakeneet henkilöt.

Maahanmuuttajien määrän voidaan ennakoida tulevaisuudessa kasvavan edelleen, mutta nykyisellään lukumäärät ovat kuitenkin vielä pieniä. Kysymys on myös siitä, kuinka suuri osuus maahanmuuttajista saadaan sitoutettua asettumaan pysyvämmiin Etelä-Savoon.

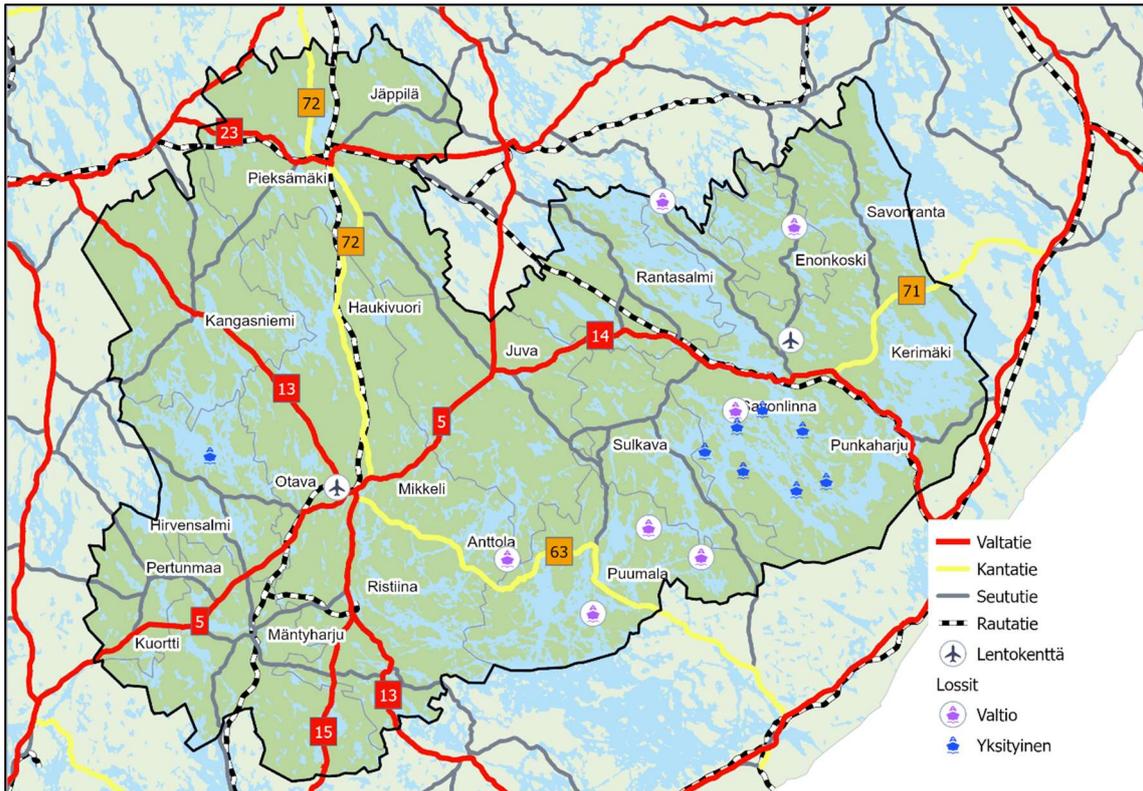
Tunnuslukuja väestöstä muuttujina Alue, Tiedot ja Vuosi													
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
MK10 Etelä-Savo													
Väestö 31.12.	146 166	145 353	144 393	143 638	142 746	141 621	140 422	138 822	136 474	134 314	132 702	131 688	130 451
Suomenkielisiä	143 010	141 995	140 765	139 776	138 701	137 309	135 772	134 156	131 739	129 481	127 832	126 741	125 109
Suomenkielisten osuus, %	97,8	97,7	97,5	97,3	97,2	97,0	96,7	96,6	96,5	96,4	96,3	96,2	95,9
Vieraskielisiä	2 952	3 154	3 431	3 658	3 834	4 102	4 445	4 462	4 524	4 622	4 656	4 729	5 121
Vieraskielisten osuus, %	2,0	2,2	2,4	2,5	2,7	2,9	3,2	3,2	3,3	3,4	3,5	3,6	3,9
Ulkomaan kansalaisia	2 275	2 376	2 522	2 619	2 685	2 862	3 092	3 002	3 018	2 988	2 968	2 974	3 311
Ulkomaan kansalaisten osuus, %	1,6	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,3	2,5
Ulkomailla syntyneitä	3 279	3 454	3 701	3 880	4 060	4 312	4 601	4 588	4 637	4 682	4 713	4 771	5 162
Ulkomailla syntyneiden osuus, %	2,2	2,4	2,6	2,7	2,8	3,0	3,3	3,3	3,4	3,5	3,6	3,6	4,0
Ulkomaalaistaustaisia	3 097	3 282	3 554	3 773	3 948	4 182	4 529	4 530	4 595	4 703	4 745	4 797	5 190
Ulkomaalaistaustaisten osuus, %	2,1	2,3	2,5	2,6	2,8	3,0	3,2	3,3	3,4	3,5	3,6	3,6	4,0
Alueella syntyneitä, jotka ovat Suomen väestössä	185 194	184 078	182 788	181 673	180 323	178 875	177 373	175 889	174 270	172 553	170 965	169 184	166 995
Alueella asuvia, jotka ovat syntyneet alueella	99 989	99 170	98 210	97 421	96 492	95 406	94 184	92 973	91 553	90 103	88 825	87 741	86 424
Alueella asuvia, jotka ovat syntyneet muualla	46 177	46 183	46 183	46 217	46 254	46 215	46 238	45 849	44 921	44 211	43 877	43 947	44 027
Asuinalueellaan syntyneiden osuus, %	68,4	68,2	68,0	67,8	67,6	67,4	67,1	67,0	67,1	67,1	66,9	66,6	66,3
Syntymäalueellaan asuvien osuus, %	54,0	53,9	53,7	53,6	53,5	53,3	53,1	52,9	52,5	52,2	52,0	51,9	51,8

Taulukko 3. Tunnuslukuja väestöstä Etelä-Savossa vuosina 2010–2022 (Lähde Tilastokeskus).

1.1.4 Etelä-Savon liikenneverkko ja etäisyydet maakunnan sisällä

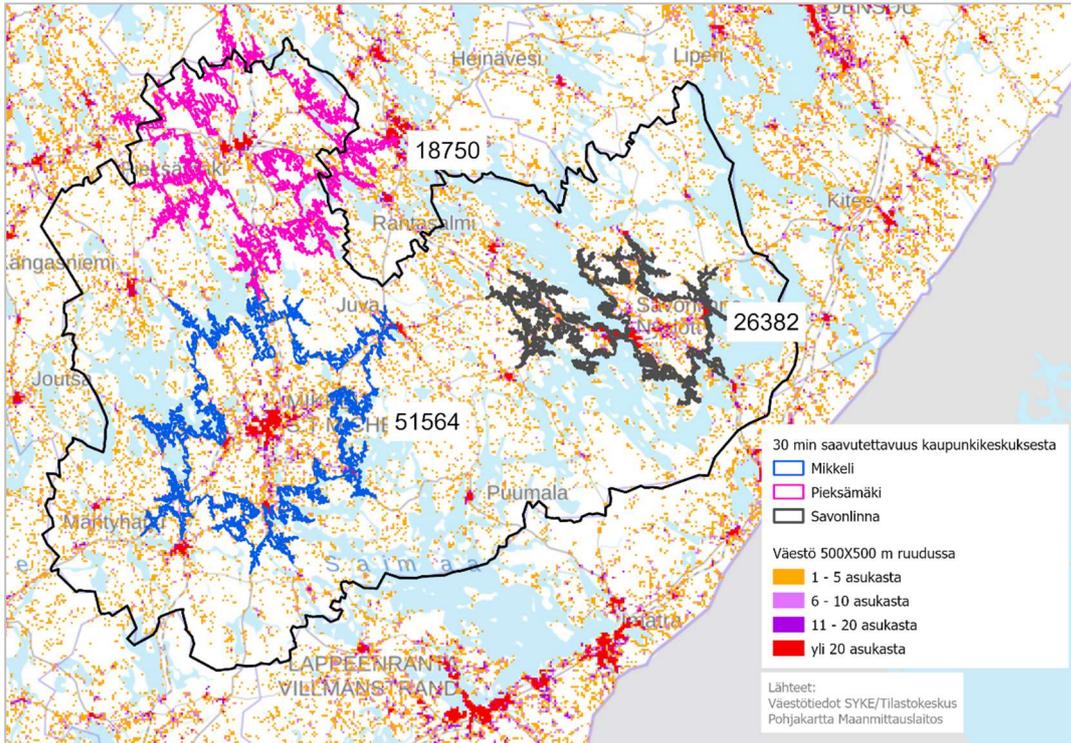
Valtatiet ja kantatiet muodostavat Etelä-Savon liikennejärjestelmän ja saavutettavuuden rungon. Puolet maakunnan kuntakeskuksista sijaitsee seututieverkko varrella, joten myös tämän tieverkon hyvä palvelutaso on liikkumisen kannalta tärkeä. Valtatie 5 on

maakunnan merkittävin pohjoiseteläsuuntainen yhteys. Tieverkkoa täydentää rataverkko, jonka osalta merkittävin yhteys on Mäntyharjun, Mikkelin ja Pieksämäen kautta kulkeva Savon rata. Myös Savonlinnan seutua palveleva Parikkala-Savonlinna raideyhteys on tärkeä ja palvelee seudun saavutettavuutta sekä mahdollistaa yhteydet Helsinkiin ja Joensuuhun yhdessä Karjalan radan kanssa. Savonlinnan lentokenttä kuuluu Finnavian lentoasemaverkostoon ja sieltä on säännöllistä reittiliikennettä Helsinkiin. Lisäksi maakunnan liikenneverkon erityispiirteenä on 15 maantielauttaa (lossi), joista seitsemän on valtion omistamalla maantieverkolla ja loput 8 yksityisteillä.

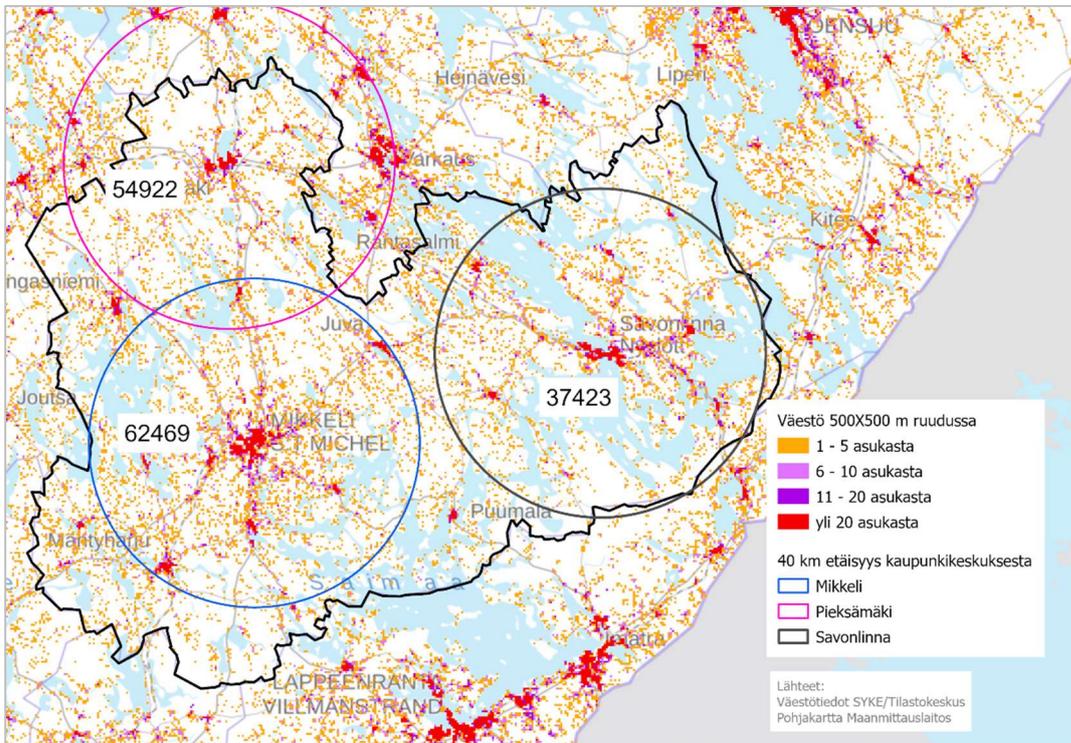

Kuva 1. Etelä-Savon liikenneverkko.

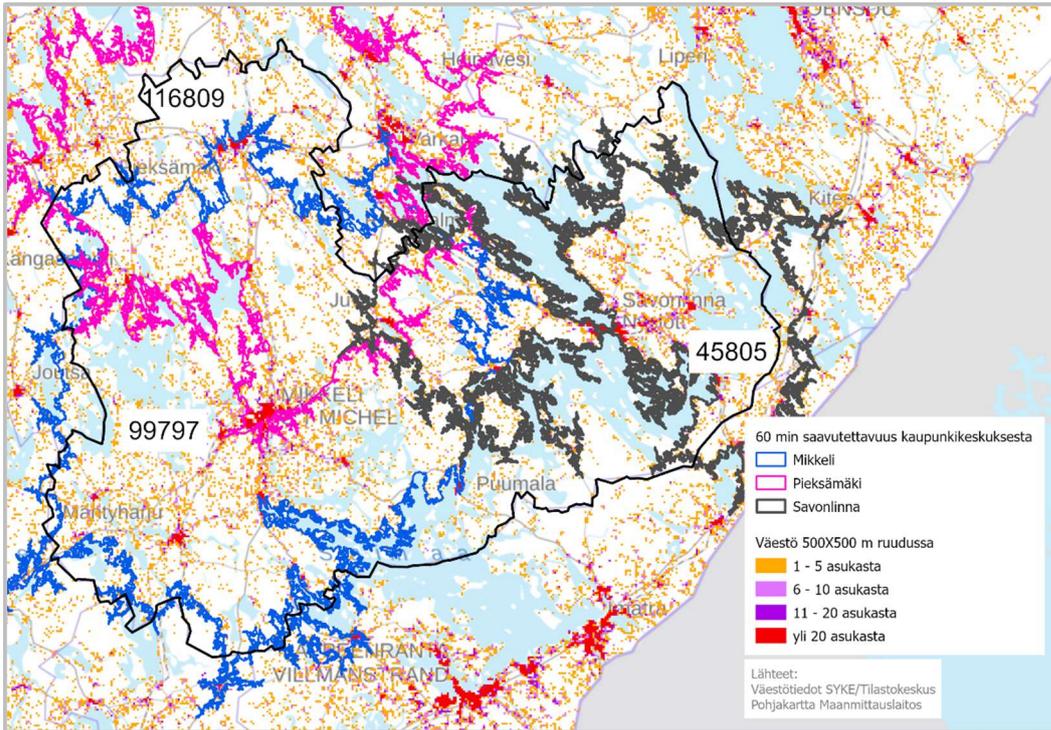
Maakunnan kaupunkikeskusten, Mikkelä, Pieksämäki ja Savonlinna, puolen tunnin saavutettavuusvyöhykkeillä asuu lähes 75 prosenttia maakunnan väestöstä (96 700 asukasta). Kaupunkikeskusten tunnin saavutettavuusvyöhyke kattaa lähes koko maakunnan, vain Puumalan eteläosassa ja Savonlinnan Pihlajaveden eteläpuolella on alueita, joista maakunnan kaupunkikeskuksiin on yli tunnin ajomatka. Maakunnan vesistöisyydestä johtuen tieverkon saavutettavuusalueet ovat suppeampia ja pienempi osa väestöstä saavuttaa kaupunkikeskukset kuin linnuntie-etäisyydellä tarkasteltuna voisi olettaa, vertaa kuvat 5 ja 6.

Kuva 2. Etelä-Savon kaupunkikeskusten 30 minuutin saavutettavuus alueet.

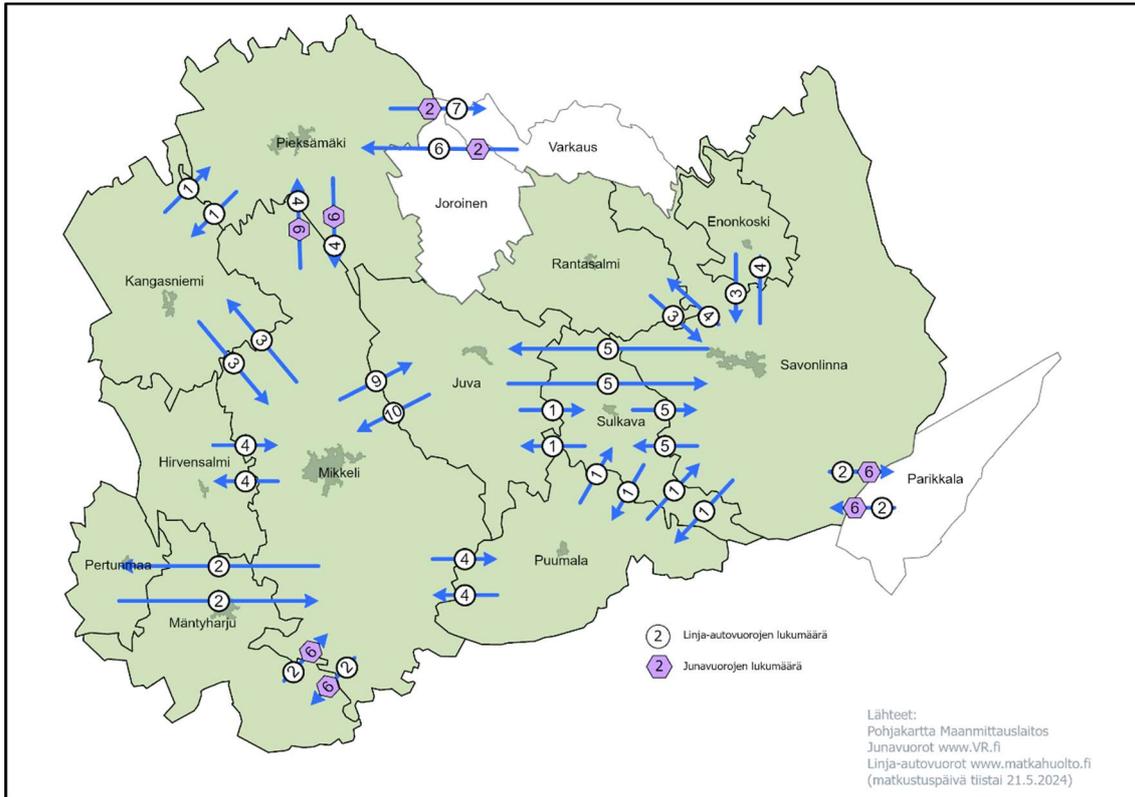
Kuva 3. 40 km etäisyysvyöhykkeet Etelä-Savon kaupunkikeskuksista.

Kuva 4. Etelä-Savon kaupunkikeskusten 60 minuutin saavutettavuus alueet.

Maakunnassa on kolme joukkoliikenteen toimivaltaista viranomaista: Mikkelin kaupunki, Savonlinnan kaupunki ja Pohjois-Savon ELY-keskus. Edellä mainitut kaupungit järjestävät joukkoliikennepalvelut omalla alueellaan. Pohjois-Savon ELY-keskus järjestää joukkoliikennepalvelut Pieksämäen kaupungin alueella yhteistyössä kaupungin kanssa sekä kuntien välisen joukkoliikenteen maakunnassa. Toimivaltaisten viranomaisten järjestämän liikenteen lisäksi tarjolla on myös markkinaehtoista liikennettä. Lisäksi kunnat järjestävät kyliltä kuntakeskukseen suuntautuvaa asiointi-/palveluliikennettä erilaisin periaattein (esim. tarpeen mukaan tai kerran viikossa). Tällä hetkellä jokaisesta Etelä-Savon kunnasta on vähintään kaksi linja-autovuoroa kaupunkikeskukseen ja sieltä takaisin.

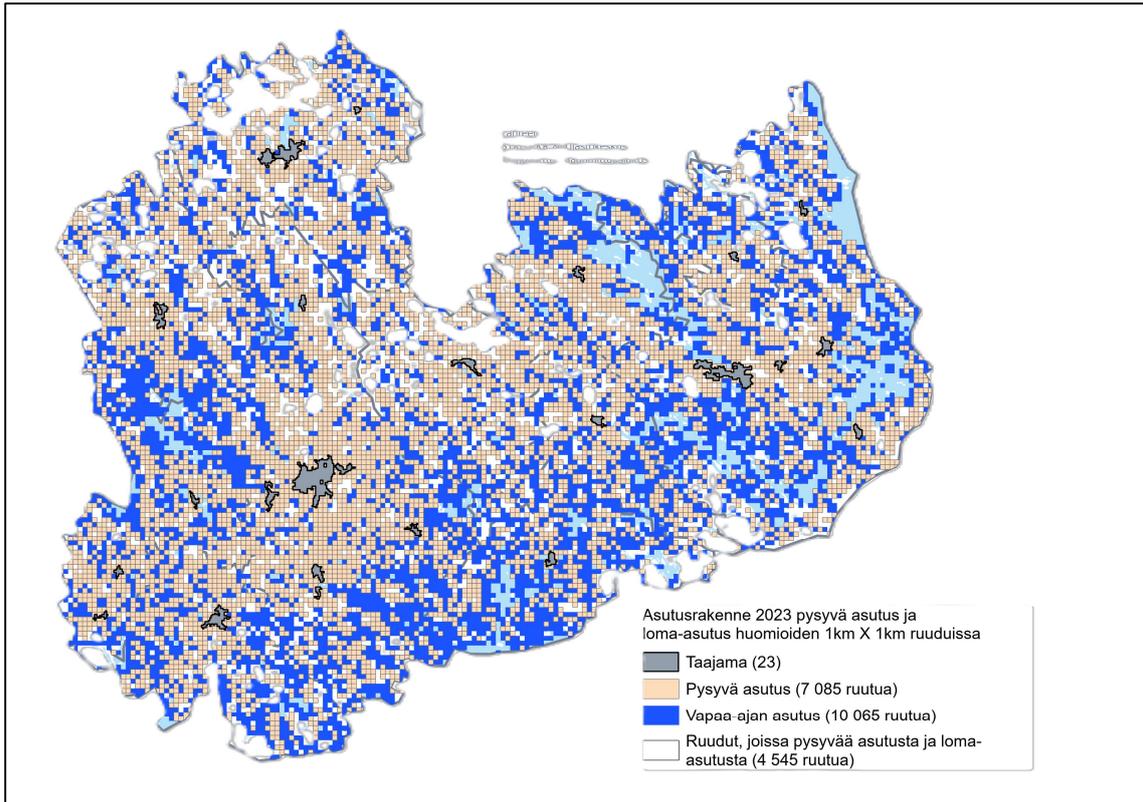
Linja-autoliikennettä täydentää junaliikenne kolmella yhteysväleillä: 1) Mäntyharju-Mikkeli-Pieksämäki, 2) Pieksämäki-Varkaus ja 3) Savonlinna-Parikkala. Liikenteestä Mäntyharju-Mikkeli-Pieksämäki on VR:n markkinaehtoisesti järjestämää liikennettä Kouvola-Kuopio-(Kajaani). Muilla yhteysväleillä liikenne on ns. ostoliikennettä, jota liikenne- ja viestintäministeriö hankkii VR:ltä.

Kuva 8. Joukkoliikenne Etelä-Savossa.

1.1.5 Vapaa-ajan asutuksen merkitys palvelutarpeeseen Etelä-Savossa

Tilastoitu väkiluku ei näytä alueella sijaitsevan väestön kokonaiskuvaa, sillä Etelä-Savo on kausittain hyvin voimakkaasti kasvava maakunta. Monipaikkaisesti asuvat ja esimerkiksi vapaa-ajanasunnoillaan aikaa viettävät ja työskentelevät ihmiset eivät näy väestötilastoissa eivätkä sote-palveluiden mitoituksessa. Vuoden aikana alueen näkyvän elinvoiman ja väkimäärän vaihtelu on suurta, sillä esimerkiksi Nordregion arvion mukaan Etelä-Savossa sijaitsee kaikkien vapaa-ajan asuntojen ollessa täydessä käytössä jopa yli 100 000 henkilöä vakituisen asutuksen lisäksi. Etätyön yleistymisen on pidentänyt vapaa-ajan asumisen kautta sekä lisännyt monipaikkaista asumista. Monipaikkainen työnteko ja kausiväestö tuovat alueelle elinvoimaa, mutta edellyttävät myös toimivia palveluja (esimerkiksi tietoliikenne ja logistiikka).

Kuva 9. Pysyvä ja vapaa-ajanasutus Etelä-Savossa vuonna 2023.

1.2 Valtion palvelutuottajat

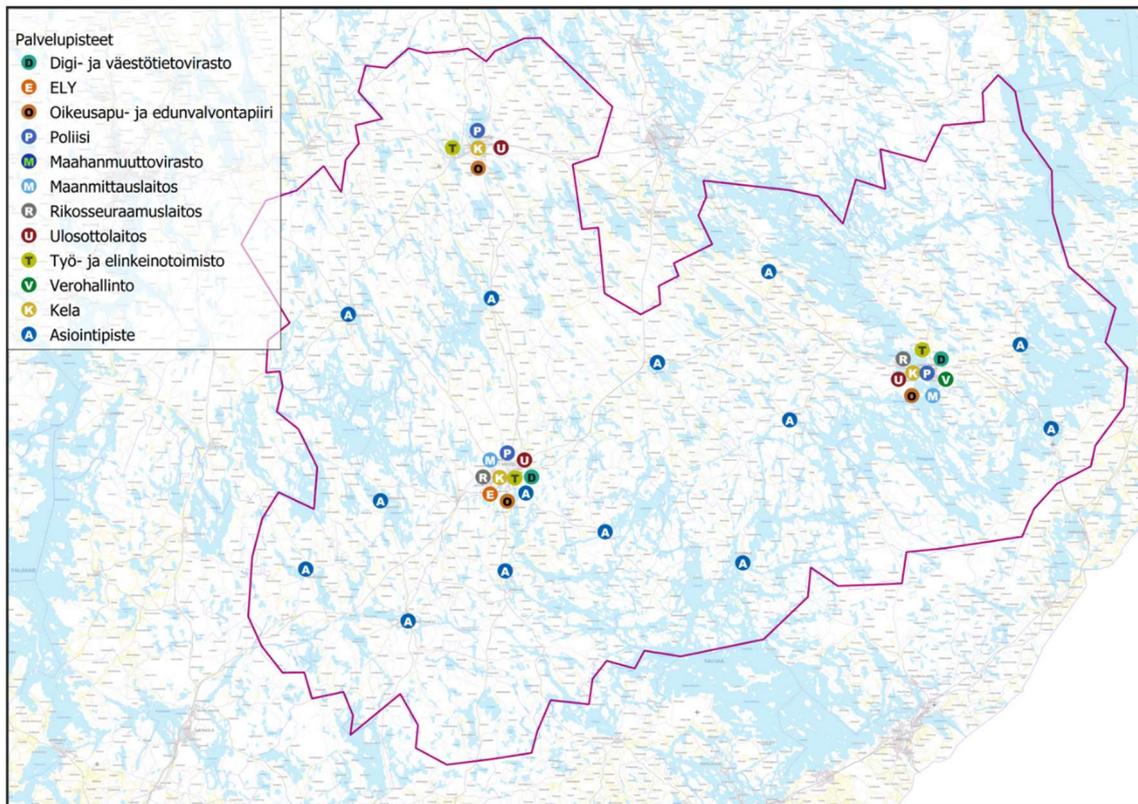
Etelä-Savossa valtion palvelutuottajien toimipisteet keskittyvät Mikkeliin, Savonlinnaan ja Pieksämäelle. Lisäksi suurimmassa osassa kunnista on asiointipiste, jossa saa myös valtion palveluita.

Mikkelissä Itä-Suomen aluehallintovirasto, digi- ja väestötietovirasto, ulosottolaitos, Itä-Suomen poliisilaitos ja verohallinto toimivat valtion omistamassa kiinteistössä osoitteessa Raatihuoneenkatu 5. Itä-Suomen poliisilaitos toimii lisäksi toisessa toimipisteessä. Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Etelä-Savon TE-toimisto sekä maanmittauslaitos toimivat osoitteessa Jääkärintie 14. Kela, Itä-Suomen oikeusapu ja edunvalvontapiiri, poliisihallitus sekä rikosseuraamuslaitos toimivat erillisissä toimipaikoissa.

Savonlinnassa digi- ja väestötietovirasto, Etelä-Savon TE-toimisto, maanmittauslaitos, Itä-Suomen oikeusapu ja edunvalvontapiiri, Itä-Suomen poliisilaitos, verohallinto ja rikosseuraamuslaitos toimivat osoitteessa Olavinkatu 24. Ulosottolaitos toimii osoitteessa Tottinkatu 9. Kela toimii omassa toimipaikassaan.

Pieksämäellä Etelä-Savon TE-toimisto, Kela ja Itä-Suomen poliisilaitos toimiva osoitteessa Savontie 20 ja Itä-Suomen oikeusapu ja edunvalvontapiiri sekä ulosottolaitos toimivat osoitteessa Savontie 18.

Palvelu- ja toimitilaverkkohankkeessa mukana olevien valtion palveluntuottajien nykyisten toimipaikkojen sijainti maakunnassa on esitetty kuvan 10 kartassa.

Kuva 10. Hankkeessa mukana olevien toimijoiden toimipisteet Etelä-Savossa.

Nykyiset aukioloajat

Mikkelissä Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Etelä-Savon TE-toimiston, Itä-Suomen aluehallintoviraston, rikosseuraamuslaitoksen ja Itä-Suomen poliisilaitoksen aukioloaika on pääsääntöisesti arkisin klo 8.00–16.15 tai 9.00–16.15. Itä-Suomen oikeusapu ja edunvalvontapiiri on avoinna arkisin klo 9.00–15.00 ja maanmittauslaitos klo 9.00–16.15 kolmena päivänä viikossa. Kelan aukioloajat ovat ma-to klo 9.00–12.00, digi- ja viestintäviraston keskiviikkoisin klo 9.00–12.00 ja ulosottolaitoksen tiistaisin ja torstaisin klo 9.00–12.00. Verohallinnon toimipisteessä ei ole käyntiasiakaspalvelua.

Savonlinnassa Etelä-Savon TE-toimisto on avoinna asiointiin ilman ajanvarausta arkisin klo 8.00–16.15 ja Itä-Suomen oikeusapu ja edunvalvontapiiri on avoinna arkisin klo 8.00–16.15. Itä-Suomen poliisilaitoksen aukioloaika on arkisin (pois lukien torstai) klo 9.00–16.15. Maanmittauslaitos on auki klo 9.00–16.15 kahtena päivänä viikossa. Kelan aukioloajat ovat ti-to klo 9.00–12.00 ja digi- ja viestintäviraston torstaisin klo 9.00–12.00. Ulosottolaitos on auki keskiviikkoisin klo 9.00–12.00. Rikosseuraamuslaitoksen asiakkaiden vastaanotto ei ole säännöllistä ja verohallinnon asiakkaat palvelevat etäpalveluna.

Pieksämäellä Etelä-Savon TE-toimisto ja Itä-Suomen oikeusapu ja edunvalvontapiiri ovat auki ajanvarauksella. Itä-Suomen poliisilaitos on auki klo 9.00–16.15 (ke ja to suljettu). Ulosottolaitos on auki keskiviikkoisin klo 9.00–12.00 ja Kela ajanvarauksella ti-to klo 9.00–11.00 ja 12.00–16.00.

Viranomaisten tilamäärät ja vuokratustannukset koko maakunnan alueella

Maakunta	Käyntiasiointipisteet maakunnassa (kuinka monta fyysistä käyntiasiointiosoitetta maakunnan alueella on)	asiakaspalvelutila, m ²	muu toimistotila, m ² ,	yhteensä, m ²	vuokratustannukset, €
Etelä-Savo	15	2 289	22 021	24 310	3 657 232

Käyntiasiointipisteiden lukumäärä on erillisissä osoitteissa toimivien toimipisteiden määrä. Muuhun toimistotilaan lasketaan mukaan toimisto, kokoustilat, toiminnan tilat, arkisto ja muut tilat.

Maakunnan keskimääräinen tilatehokkuus on laskettu maakunnan koontitaulukosta kaavalla maakunnan yhteenlaskettu toimistoneliömäärä jaettuna maakunnan yhteenlaskettu htv-toimistotyö.

Maakunta	Keskimääräinen tilatehokkuus (kaikki hankkeessa mukana olevat organisaatiot) m ² /htv	Keskimääräinen tilatehokkuus (valtion viranomaiset pois lukien Keilan käytössä olevat neliöt ja htv-toimistotyö) m ² /htv
Etelä-Savo	23,91	25,08

Toimitilojen työympäristöratkaisu

Itä-Suomen aluehallintovirastolla, Verohallinnolla ja Maanmittauslaitoksen Savonlinnan toimipaikassa työskennellään monitilatoimistossa. Suurimmalla osalla valtion palvelutuottajista on työympäristöratkaisuna huonetoimisto tai avo- ja huonetoimisto.

Vuosittaiset käyntiasiointimäärät vuosina 2019 ja 2023 sekä arvio vuodelle 2030 on esitetty alla olevassa taulukossa.

Palveluntarjoaja	2019	2023	2030
Aluehallintovirasto	300	300	150
Digi- ja väestötietovirasto	3 600	2 300	1 500
ELY-keskus	-	850	750
Maanmittauslaitos	2 900	4 800	3 900
Oikeusapu ja edunvalvonta	1 490	1 340	1 290
Poliisi	29 750	28 300	25 500
Rikosseuraamuslaitos	-	570	630
TE-palvelut	-	4 750	-
Ulosottolaitos	1 910	574	laskeva
Verohallinto	0	0	0
Kela	61 702	18 684	1 800
Yhteensä	101 652	62 648	35 520

Taulukko 4. Eri toimijoiden käyntiasiointimäärät Etelä-Savossa vuosina 2019 ja 2023 sekä arvio vuodelle 2030.

Asiakaspalvelussa toimiva htv-määrä ja muun henkilöstön htv-määrä vuonna 2023 ja arvio vuodelle 2030:

	2023	arvio 2030
Htv-asiakaspalvelu	155	41
Htv-toimistotyö	598	359
Yhteensä	753	400

Taulukko 5. Htv-määrä vuonna 2023 ja arvio vuodelle 2030.

1.3 Kuntien asiakaspalvelun kuvaus niistä kunnista, joihin suunnitellut asiakaspalvelupisteet sijoittuisivat

Mikkelissä on kaupungin asiointipiste, jossa on kaupungin omien palvelujen lisäksi saatavilla myös verohallinnon, Kelan ja TE-toimiston palveluja. Mahdollisuus etäpalveluun on em. toimijoiden sekä Etelä-Savon oikeusavun kanssa. Etäpalvelu täydentää asiointipisteen tarjontaa antamalla mahdollisuuden asioida viranomaisen asiantuntijan kanssa verkkoyhteyden avulla. Mikkelissä kotopalvelut, te-palvelut ja nuorten ohjaamopalvelut tullaan sijoittamaan lähitulevaisuudessa kaupungin virastotalolle tai sen läheisyyteen.

Asiointipisteellä saa neuvontaa julkisen hallinnon palveluista ja saa julkisen hallinnon esitteitä ja asioinnissa tarvittavia lomakkeita. Asiointipisteellä otetaan vastaan asiakirjoja ja kaupungin lähettämien laskujen maksu on mahdollista. Lisäksi asiointipisteellä voi hoitaa esim. kalastuslupa-asiat ja tilavaraukset sekä ilmoittautumiset kansalaisopistoon ja hankkia pysäköintikortteja ja waltti-joukkoliikenteen lippuja. Myös etäpalvelu on mahdollista ja asiakaspäätteiden käyttö. Asiointipiste sijaitsee Mikkelin kaupunginkirjastossa osoitteessa Raatihuoneenkatu 6. Mikkelin kaupungin muut asiointipisteet sijaitsevat Anttolassa, Haukivuorella, Ristiinassa ja Suomenniemellä. Myös niissä on ollut saatavilla myös valtionhallinnon palveluita.

Savonlinnan kaupungin yhteispalvelupisteet sijaitsevat Savonlinnan kaupungintalolla sekä Kerimäellä ja Punkaharjulla. Asiointipisteellä on asiakasneuvonta, yleisöpäätte, info- ja ilmoitustaulut, kassapalvelut, kaupungin lomakejakelu ja kaupungintalolle tulevan postin vastaanotto. Lisäksi asiointipisteellä voi varata tiloja ja siellä on valokopiopalvelu. Tällä hetkellä Savonlinnan kaupungintalolla ei tarjota valtion palveluja, vaan ne sijaitsevat valtion omissa tiloissa tien vastakkaisella puolella Olavinkadulla. Kelan palveluja tarjotaan Kirkkokadulla. Vuoden 2025 alusta Savonlinnan kaupungintalolla palvelee myös Savonlinnan seudun työllisyysalueen henkilö- ja yritysasiakkaita, kun TE-toimistojen palvelut siirtyvät kunnille.

Pieksämäen kaupungin asiointipiste sijaitsee Teknologiatalo Latomolla. Asiointipisteessä toimii kaupungin kirjaamo, asiakasneuvonta, yleisöpäätte sekä info- ja ilmoitustaulut. Kaupungin kassa sijaitsee kaupunginkirjastolla ja siellä on mahdollista maksaa kaupungin lähettämiä laskuja. Teknisen toimen lupapalvelut sijaitsevat Naarajärvellä Kanttilan virastotalossa. Vuoden 2025 alussa otetaan käyttöön entisen Säästökeskuksen uudistetut tilat osoitteessa Kauppakatu 5–7. Tiloihin sijoittuu kaupungin elinkeinopalvelut ja kotoutumispalvelut. Samoissa tiloissa tarjotaan vuoden 2025 alusta lukien myös Keski-Savon työllisyysalueen palveluita. Valtion toimijoista myös Kelan palvelut tulevat siirtymään samoihin tiloihin.

Mikkelin asiointipisteillä oli vuonna 2023 vajaa 16 000 asiointia, joista kaupungin omia palveluita valtaosa. Valtion toimijoiden palveluissa asiointia oli noin 1 280 tikettiä. Savonlinnassa asiointeja oli noin 200 vuonna 2023. Pieksämäellä ei ole yhteispalvelusopimusta valtion toimijoiden kanssa.

1.4 Työllisyysalueiden kuvaus

Etelä-Savon maakuntaan muodostuu kolme työllisyysaluetta järjestämisvastuullilla.

Mikkelin seudun työllisyysalue

Mikkelin seudun työllisyysalueen muodostavat Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mikkelä, Mäntyharju, Pertunmaa ja Puumala. Mikkelä toimii järjestämisvastuukuntana. Pertunmaa ja Mäntyharju ovat kuntaliitosprosessissa.

Päätoimipaikka on Mikkelissä ja säännöllisesti asiakaspalvelua tarjotaan Juvalla, Kangasniemellä ja Mäntyharjussa. Muissa kunnissa käydään asiakastarpeen mukaisesti. Kaikki kunnat ovat osoittaneet asiointipisteen.

Savonlinnan seudun työllisyysalue

Savonlinnan työllisyysalueen muodostavat Enonkoski, Savonlinna, Sulkava ja Rantasalmi. Savonlinna toimii järjestämisvastuukuntana. Päätoimipaikka on Savonlinnassa ja muissa kunnissa käydään asiakastarpeen mukaisesti. Savonlinnan seudun työllisyysalueen palvelupisteet sijaitsevat Savonlinnan kaupungintalolla joka arkipäivä sekä vähintään kerran viikossa ja ajanvarauksella Kerimäellä, Punkaharjulla, Sulkavalla, Rantasalmella ja Enonkoskella

Keski-Savon työllisyysalue

Etelä-Savon kunnista Pieksämäki muodostaa alueen yhdessä Pohjois-Savossa sijaitsevien Joroisten, Leppävirran ja Varkauden kanssa. Varkaus on järjestämisvastuukunta. Kaikkiin alueen kuntiin tulee asiakaspalvelutoimipaikka.

Kaikki alueet tuottavat asiakaspalvelua myös monikanavaisesti ja digitaalisesti. Keskustelu te-palveluiden sijoittumisesta yhteiseen asiointipisteeseen tulee käydä kunkin työllisyysalueen kanssa erikseen. Pääsääntöisesti toimipisteet sijaitsevat kaupungin/kunnan-taloilla tai muissa kunnan omissa tiloissa.

1.5 Hyvinvointialueen kuvaus

Hyvinvointialueen palvelut keskittyvät Mikkelissä pääosin osoitteeseen Porrassalmenkatu 35–37 ja ne sijaitsevat 500 metrin etäisyydellä yhteisestä palvelupisteestä. Lisäksi hyvinvointialueella on yksittäisiä toimipisteitä asiointipisteen läheisyydessä.

Savonlinnassa palvelut keskittyvät pääosin Keskussairaalantie 6:een, josta on noin 2,5 km asiointipisteeseen. Kaupungintalossa sijaitsevan asiointipisteen yhteydessä on kaksi hyvinvointialueen työntekijää työelämäpalvelujen yhteydessä.

Pieksämäellä palvelut keskittyvät keskusta-alueella Tapparankatu 1–3:een ja Nenonpeltoon.

Hyvinvointialueiden hallinnolliset palvelut sijoittuvat edellä mainittujen tilojen yhteyteen. Hyvinvointialueet tekevät yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

1.6 Maakunnan alueella sijaitsevat kuntien asiointipisteet

Mikkelin kaupungin alueella kaupungin asiointipisteitä on Haukivuorella, Anttolassa, Ristiinassa ja Suomenniemellä sekä Mikkelin pääkirjastossa. Asiointipisteillä on sopimus yhteispalvelusta Kelan, TE-toimiston, maistraatin, verohallinnon ja oikeusavun ja yleisen edunvalvonnan kanssa.

Savonlinnassa kaupungin asiointipisteet ovat Punkaharjulla ja Kerimäellä. Asiointipisteillä on sopimus yhteispalvelusta Kelan, maistraatin, verohallinnon sekä oikeusavun ja yleisen edunvalvonnan kanssa. Samat sopimukset yhteispalvelusta on myös Mäntyharjun, Sulkavan ja Juvan asiointipisteillä. Kangasniemen asiointipisteellä on sopimus yhteispalvelusta maistraatin, Kelan ja Oikeusavun ja yleisen edunvalvonnan kanssa.

Puumalan kunnalla on sopimukset yhteispalvelusta Kelan, maistraatin, poliisilaitoksen, Oikeusavun ja yleisen edunvalvonnan ja TE-toimiston kanssa. Pertunmaan kunnalla on sopimus Kelan ja Oikeusavun ja yleisen edunvalvonnan kanssa. Hirvensalmen ja Rantasalmen kunnalla on sopimus Kelan kanssa. Enonkoskella ei ole yhteispalvelusopimusta.

Asiointipisteet sijaitsevat joko kunnanvirastoilla tai kirjastoissa.

2. Etelä-Savon tavoitetila 2030

Johdanto

Alueellisen asiakaspalvelu- ja toimitilaverkon tavoitetilakuvaus perustuu palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen valtakunnallisiin tavoitteisiin, kriteereihin ja julkisen hallinnon yhteisten työympäristöjen konseptikonaisuuteen. Lisäksi alueellinen tavoitetilakuvaus perustuu valtion toimitilastrategian linjauksiin.

Valtioneuvosto on hyväksynyt 27.3.2024 valtakunnallisen suunnitelman valtion palvelujen saatavuudesta ja alueellisesta sijoittumisesta. Yhteisten palvelupisteiden sijoittaminen suunnitellaan alueellisesti siten, että lähimpään palvelupisteeseen on pääsääntöisesti enintään tunnin asiointietäisyys tieverkkoa pitkin. Lisäksi huomioidaan riittävä väestöpohja palveluvolyymin perustaksi. Näiden kriteereiden pohjalta syntyviä julkisen hallinnon yhteisiä asiakaspalvelupisteitä voi täydentää kevyemmät palveluratkaisut kuten ainoastaan etäpalveluun perustuvat pisteet tai liikkuvat palveluautot.

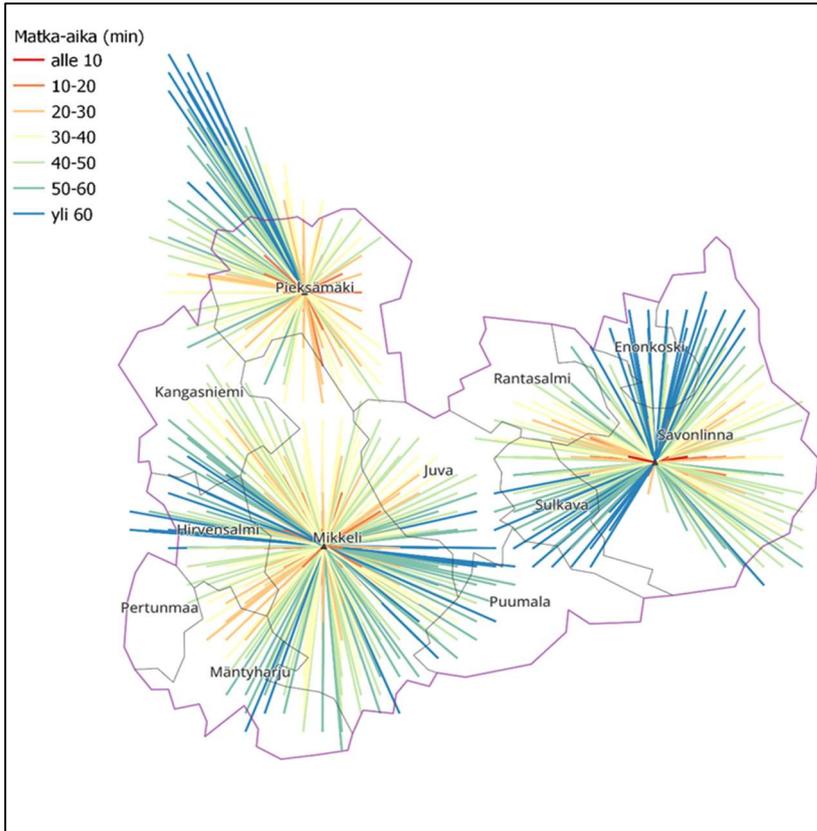
Valtioneuvosto on hyväksynyt 16.12.2021 periaatepäätöksen valtion toimitilastrategiaksi, joka ohjaa valtion työympäristöjen ja toimitilojen käytön kehittämistä ja tarkoituksenmukaista yhtenäistämistä. Toimitilastrategian mukaan pääosa toimistotiloista sijaitsee valtion virastotalossa tai -kampuksella, ja ne sijoittuvat yhteisten asiakaspalvelupisteiden yhteyteen. Valtion virastotaloissa on kaikkien virastojen ja laitosten kesken yhteiskäyttöinen työympäristö, joka on monitilaympäristöä.

Toimistotilojen keskimääräinen tilatehokkuustavoite on 10 htm²/henkilötyövuosi. Tilatehokkuustavoitetta sovelletaan uusissa käynnistyvissä tilahankkeissa ottaen huomioon hallinnonalakohtaisia erityspiirteitä sekä etä- ja läsnätyön suhde. Toimitilojen tulee tukea ja mahdollistaa tietoturvallinen työskentely ja luottamuksellisten asioiden käsittely.

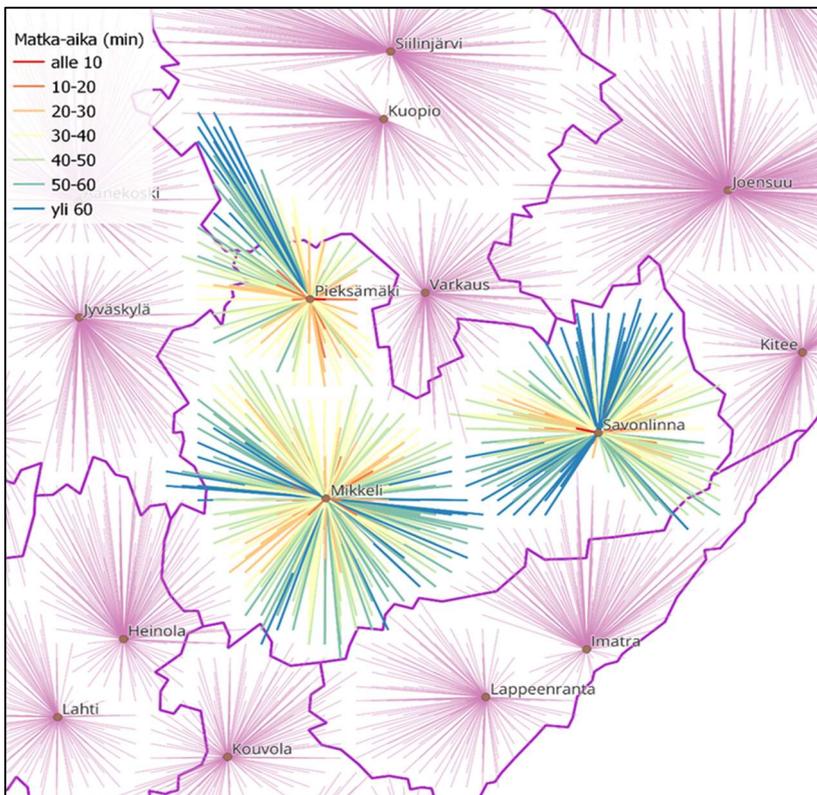
Toimitilastrategian linjausten ja tavoitetilan mukaan asiakaspalvelutilat ja niihin liittyvät taustatyötilat ja muut toimistotilat ovat yhteiskäyttöisiä. Tilat ovat laajasti yhteisiä myös kuntien ja Kelan kanssa. Tilayhteistyötä voi syntyä myös uusien hyvinvointialueiden tai yrityssektorin kanssa. Asiakaspalvelutilat tukevat monikanavaista palvelujen tarjoamista. Yhteiset asiakaspalvelupisteet toteutetaan valtakunnallisen asiakaspalvelukonseptin mukaisesti.

Muuttuneiden työskentelytapojen ja alhaisten läsnäoloasteiden myötä on tunnistettu tarve päivittää tilamitoitusta. Hallitusohjelman mukaisesti valtion tilaohjelmaa tehostetaan merkittävästi ja tavoitteena on nostaa käyttöasteet vähintään pandemiaa edeltäneelle tasolle, mikä tarkoittaa nykyisillä läsnäoloasteilla vielä merkittävää tilojen tiivistämistä strategian tavoitteisiin nähden.

Luvussa kuvataan yhteisiin palvelupisteisiin perustuva asiakaspalveluverkko vuonna 2030 ja valtion toimitilastrategiaan perustuva toimitilaverkko vuonna 2030. Luvusta käy ilmi mihin yhteiset palvelupisteet ja viranomaisen toimitilat sijoittuvat sekä missä ja millaisia mahdollisia muita ns. kevyempiä asiakaspalvelun ratkaisuja maakunnan alueella olisi vuonna 2030.

Kuva 11. Matka-ajat yhteisiin palvelupisteisiin Etelä-Savossa.

Kuva 12. Etäisyydet yhteisiin palvelupisteisiin yli maakuntarajojen.

Matka-aika (min)	Väestö 2022	2022 %	2022 kum%	Väestö 2030	2030 %	2030 kum%
0-10	60766	48,76 %	48,76 %	56218	48,80 %	48,80 %
10-20	20635	16,56 %	65,32 %	19211	16,68 %	65,47 %
20-30	13787	11,06 %	76,38 %	12959	11,25 %	76,72 %
30-40	15743	12,63 %	89,01 %	14341	12,45 %	89,17 %
40-50	9992	8,02 %	97,03 %	9064	7,87 %	97,04 %
50-60	2661	2,14 %	99,17 %	2451	2,13 %	99,17 %
60-70	848	0,68 %	99,85 %	812	0,71 %	99,87 %
70-	189	0,15 %	100,00 %	148	0,13 %	100,00 %
	2022	2030				
ka aika (min)	17,3	17,2				
ka matka (km)	13,9	13,8				

Taulukko 6. Etelä-Savon väestön ajoajat optimoituihin palvelupisteisiin.

Matemaattisella optimointimallilla on yhteiset palvelupisteet pyritty sijoittamaan siten, että mahdollisimman suuri osa vuoden 2030 ennustetusta väestöstä saavutettaisiin mahdollisimman lyhyen ajoajan sisällä. Optimoidut palvelupisteet sijoittuvat väestökeskittymiin. Pääsääntöisesti tunnin ajomatkan päähän sijoittuisi 99,17 % Etelä-Savon asukkaista, jos palvelupisteet sijaitsevat Mikkelissä, Savonlinnassa ja Pieksämäellä.

Tulevia palvelupisteitä on konseptoitu neljään eri kokoluokkaan. Suurimmassa, L-koon, palvelupisteessä on pääsääntöisesti kaikkien viranomaisten omaa asiakaspalveluhenkilöstöä paikan päällä. Palvelupisteessä on lähtökohtaisesti kaikkia konseptin asiakaspalvelua ja taustatyötä tukevia tilatyyppejä tarvittava määrä. L-koon yhteisiä palvelupisteitä on pääsääntöisesti maakuntien keskuskaupungeissa. M-koon yhteinen palvelupiste on L-kokoluokkaa pienempi ja nojautuu enemmän etäpalveluun. Kaikkien viranomaisten omaa henkilöstöä ei ole paikan päällä. Molemmissa on kuitenkin mahdollista saada henkilökohtaista neuvontaa ja opastusta vähintään palveluneuvojan avulla. S-koon yhteinen palvelupiste nojautuu täysin etäpalveluun ja voidaan sijoittaa olemassa olevan julkisen tilan, esimerkiksi kirjaston tai kunnanviraston, yhteyteen. Mahdollista on myös järjestää liikkuva palvelupiste (XS) alueelle, jossa palveluiden kysyntää on vähän tai harvoin. S- ja XS-koon palvelupiste on ns. täydentävä kevyempi ratkaisu eli ei palveluverkkokriteerien mukainen yhteinen palvelupiste.

Etelä-Savoon esitettävät yhteiset palvelupisteet

Alueellinen työryhmä esittää Etelä-Savoon kolmea yhteistä palvelupistettä:

Mikkeli: L-koko, kampusmalli

Savonlinna: M-koko

Pieksämäki: M-koko.

Maakuntarajat ylittävän asioiden huomioiminen

Yli tunnin ajomatka edellä mainittuihin kaupunkikeskuksiin tulee Puumalan Etelä-osasta ja Savonlinnan Pihlajaveden eteläpuolisilta alueilta. Näiden alueiden osalta tulee tarkastella Etelä-Karjalan puolella sijaitsevan palvelupisteen hyödyntämistä. Keski-Suomen alueella Hankasalmen alue näyttyy katvealueena ja Pieksämäelle asettava yhteinen palvelupiste olisi alle tunnin ajomatkan päässä Hankasalmeilta. Pohjois-Savossa alueellinen tarkastelu on vasta alkamassa.

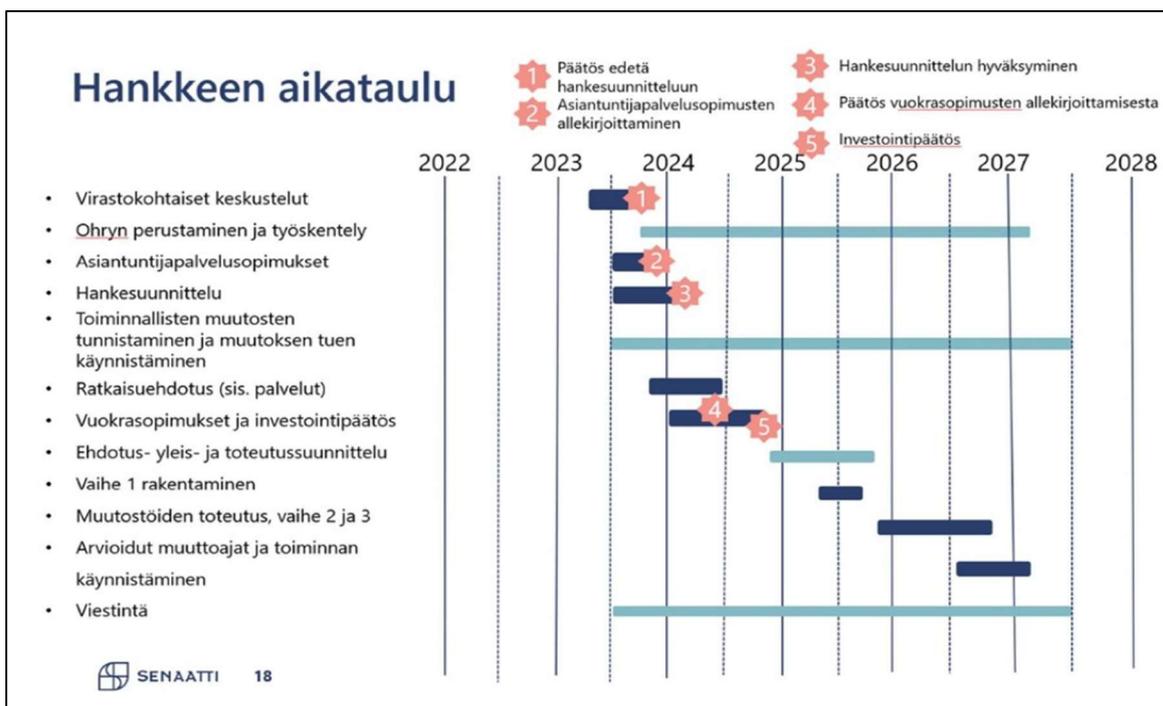
3. Toteutuksen vaiheistus ja reunaehdot

3.1 Tilannekuva paikkakunnittain

Etelä-Savon alueellisen projektiryhmän tehtävänä oli muodostaa alueelle tavoitetila vuodelle 2030. Palveluverkon konkreettista toteutusta ja vaiheistusta ei ollut mahdollista tarkastella suunnitelman valmistelun aikataulussa Savonlinnassa ja Pieksämäellä. Mikkelin osalta tilanne on suhteellisen selvä.

Mikkeli

Mikkelissä valtion omistuksessa on virastotalo osoitteessa Raatihuoneenkatu 5 ja kiinteistö sisältää talot A, B ja C. Parhaillaan on käynnissä Yhteisten työympäristöjen -hanke, jossa 16 toimijaa on mukana suunnitteluvaiheessa koskien taloa A. Vuokrasopimukset on toimijoiden kanssa allekirjoitettu syksyllä 2024 ja muutot tapahtuvat vaiheittain niin, että koko yhteinen toimintaympäristö on valmis vuoden 2027 alussa. Hankkeen aikataulu on esitetty alla olevassa kuvassa.

Kuva 13. Yhteisten työympäristöjen -hankkeen aikataulu Mikkelissä vuosille 2022–2028.

Tässä vaiheessa hankkeessa ovat mukana: Maanmittauslaitos, Verohallinto, Aluehallintovirasto, Digi- ja väestötietovirasto, ELY-keskus, Oikeusaputoimisto, Edunvalvontatoimisto, Ulosotto, Rikosseuraamuslaitoksen YKS-toimisto, Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori, Finnvera, Business Finland, Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus eli Palkeet, Metsähallitus, Huoltovarmuuskeskus ja Poliisi.

Mikkelin virastotalolla on julkisen hallinnon yhteinen asiakaspalvelupiste, joka toimii osana Etelä-Savon käyntiasiointipalveluverkostoa tarjoten palvelua sekä fyysisen että etäpalvelun muodossa. Mikkelin virastotalo on merkittävä käyntiasioinnin keskittymä.

Kela on kävelyetäisyydellä virastotalosta ja Mikkelin kaupungin virastotalolle vuoden 2025 alusta sijoittuvat te-palvelut ovat myös kävelyetäisyydellä virastotalosta. Kaupungin asiointipiste, nuorten ohjaamopalvelut ja kotopalvelut sijaitsevat myös kaupungin virastotalolla.

Mikkelissä virastotalon kiinteistö, johon yhteinen palvelupiste tullaan sijoittamaan ja lähietäisyydellä olevat muut toimijat muodostavat kampusmallikokonaisuuden. Julkisen hallinnon yhteinen palvelupiste tulee sijaitsemaan virastotalossa osoitteessa Raatihuoneenkatu 5. Kampus-mallissa asiointipalvelut sijaitsevat lähellä toisiaan ja käyntiasiointipalveluiden välille luodaan selkeä yhteistyö. Osapuolet ovat yhteisissä keskusteluissa todenneet, että kaupungin asiointipiste on osoitteessa Raatihuoneenkatu 6 ja Kela osoitteessa Mikonkatu 3 ovat riittävän lähellä toisiaan ja kampus-mallilla on mahdollista edetä. Lisäksi TE-palvelut ja nuorten ohjaamopalvelut sijaitsevat kävelyetäisyydellä yhteisestä palvelupisteestä ja kotopalveluista osa tulee sijaitsemaan ohjaamopalveluiden yhteydessä.

Mikkelin kaupungin palveluille on omat tilat. Taloudellisesti eikä tilojenkaan suhteen ole kannattavaa siirtää toimintoja suunniteltuun yhteiseen palvelupisteeseen jo olemassa olevista tiloista. Kelalla on omat tilat eikä myöskään Kelan ole taloudellisesti kannattavaa siirtää olemassa olevista tiloista yhteiseen palvelupisteeseen. Kaikkien julkisen hallinnon palveluiden keskittäminen yhteen rakennukseen on kokonaistaloudellisesti kannattamaton vaihtoehto.

Tarkastelussa tulee ottaa huomioon olemassa oleva kehitys digi- ja etäpalveluiden kehittämiseksi sekä kunkin toimijan omat palveluverkkomuutokset ja -suunnitelmat.

Savonlinna

Valtionhallinnon näkökulmasta tavoiteltava tilanne on, että asiakkaat saavat Savonlinnassa yhdestä paikasta valtion viranomaisen ja julkishallinnon toimijan palveluita vähintään etäpalvelun muodossa.

Nykyisten toimijoiden arvioinnin mukaan vuoden 2030 tilanne ei suuresti poikkea nykyhetken tilanteesta, kun arvioidaan asiakaspalvelua. Tarkastelussa tulee ottaa huomioon olemassa oleva kehitys digi- ja etäpalveluiden kehittämiseksi sekä kunkin toimijan omat palveluverkkomuutokset ja -suunnitelmat.

Senaatti-kiinteistöt on selvittänyt erilaisia tilamahdollisuuksia Savonlinnassa, mutta koska sijoittuvien toimijoiden tarkka määrä ei ole selvillä, ei myöskään tiloista, niiden kustannuksista ym. tekijöistä ole mahdollista antaa konkreettisia tietoja liittyen yhteiseen palvelupisteeseen. Savonlinnassa selvitykset ovat kesken ja palvelupisteelle sopivien tilojen kartoittamista on jatkettava paikkakunnalle sijoittuvien palveluiden täsmentyessä ja yhteistyössä kaupungin toimijoiden kanssa. Savonlinnassa kaupungin virasto sijaitsee noin 200 metrin päässä Olavinkatu 24 virastotalokokonaisuudesta. Kelan tavoitetilana on sijoittua yhteiseen palvelupisteeseen kumppaneiden kanssa. Tarvittaessa yhteiselle palvelupisteelle Kela voi tarjota omistamia tiloja osoitteessa Kirkkokatu 8. Savonlinnan kaupungin tahtotila on kehittää kampusmaista toimintamallia yhdessä valtion kanssa tulevaisuudessa.

Pieksämäki

Valtionhallinnon näkökulmasta tavoiteltava tilanne on, että asiakkaat saavat Pieksämäellä yhdestä paikasta valtion viranomaisen ja julkishallinnon toimijan palveluita vähintään etäpalvelun muodossa. Tarkastelussa tulee ottaa huomioon olemassa oleva kehitys digi- ja etäpalveluiden kehittämiseksi sekä kunkin toimijan omat palveluverkkomuutokset ja -suunnitelmat.

Senaatti-kiinteistöt on selvittänyt erilaisia tilamahdollisuuksia Pieksämäellä, mutta koska sijoittuvien toimijoiden tarkka määrä ei ole selvillä, ei myöskään tiloista, niiden kustannuksista ym. tekijöistä ole mahdollista antaa konkreettisia tietoja. Pieksämäellä selvitykset ovat kesken ja yhteiselle palvelupisteelle sopivien tilojen kartoittamista on jatkettava paikkakunnalle sijoittuvien palveluiden täsmennyessä ja yhteistyössä kaupungin toimijoiden kanssa.

Pieksämäelle avataan kaupungin asiointipiste vuoden 2025 alussa, johon myös Kela sijoittuu. Pieksämäellä tulee selvittää julkishallinnon yhteisen palvelupisteen sijoittamista tämän yhteyteen.

3.2 Tilannekuva toimijoittain

Maahanmuuttoviraston periaate on, että se on mukana yhteispalvelussa niiltä osin, kun sillä on paikkakunnalla palvelupiste. Toimipisteverkostoa ei ole tarkoitus laajentaa. Virasto harkitsee palvelun tarjoamista itsepalveluautomaatin ja etäasioinnin avulla isommilla paikkakunnilla, joissa asiakkaita on riittävästi. Käytännössä tämä voisi mahdollisesti tarkoittaa tämän hetken tiedoilla Mikkeliä Etelä-Savon alueella. Savonlinnan ja Pieksämäen osalta asia pitäisi harkita erikseen, jos asiointitarvetta riittävällä asiakasmäärällä ilmenisi. Itsepalveluautomaatti voisi olla käytössä Mikkelissä aikaisintaan vuonna 2027. Etäasiointiautomaatin sijoittaminen Mikkeliin edellyttäisi riittävää asiointimäärää Maahanmuuttoviraston asioissa. Maahanmuuttovirastossa on itsepalveluautomaattia koskien parhaillaan meneillä hanke, jossa valmistellaan käyttöönottoa. Neuvonta-asiakkaat virasto palvelee kustannustehokkaimmin jatkossakin puhelimesta ja verkkokanavissa.

Maanmittauslaitoksen asiointipisteet tulevat sijoittumaan Mikkeliin ja Savonlinnaan. Etäpalvelun käytöstä asiointipisteillä ei ole tehty päätöksiä.

ELY-keskus tarjoaa asiointipalvelua Mikkelissä ja jatkossa tulee selvittää mahdollisuus etäpalvelun tarjoamiseen Savonlinnassa ja Pieksämäellä.

Itä-Suomen poliisin osalta Mikkelissä poliisin lupapalvelut siirtyvät lokakuussa 2024 valtion virastotalolle, joten Mikkelissä parhaiten sopisi ns. Kampusmalli. Savonlinnassa sopisi myös ns. kampusmalli, sillä Savonlinnassa lupapalveluiden nykyiset tilat ovat poliisiaseman keskellä ja muutto toisiin tiloihin aiheuttaisi lisääntyneitä vuokratkustannuksia, joka ei ole tässä taloustilanteessa mahdollista. Pieksämäen osalta keskittäminen Varkauteen on todennäköisintä lähivuosien aikana, sillä poliisin palveluverkko on liian tiheä ja palveluverkko on nyt tässä taloustilanteessa tarkastelussa.

Oikeusavulla ja edunvalvonnalla on palvelupiste Mikkelissä ja Savonlinnassa ja oikeusavulla myös Pieksämäellä. Palvelupisteet toivotaan säilyvän noilla paikkakunnilla, mutta toimipaikkaverkostoa tullaan arvioimaan vuoden 2025 aikana. Mikkelissä ei ole suunnitelmassa muuttaa yhteiseen palvelupisteeseen, vaan oikeusavun ja edunvalvonnan toimistot jäävät osoitteeseen Jääkärintie 10.

Kelan palveluverkkoa kehitetään osana palvelukanavatyötä. Siinä huomioidaan asiakkaiden asiointi- ja palvelutarpeet sekä muiden palvelukanavien kehitys. Lisäksi tarkasteluun vaikuttavat toimitilojen käyttö ja tarkoituksenmukaisuus, alueellinen toimitilojen tarjonta ja kumppaninyhteistyömahdollisuudet sekä Kelalle asetetut säästötavoitteet. Kelan palvelupiste Mikkelissä sijoittuu yhteisen palvelupisteen läheisyyteen. Pieksämäellä Kelan palvelut ovat saatavilla kaupungin asiointipisteestä. Savonlinnassa tavoitteena on palvelu- ja tilayhteistyö muiden toimijoiden kanssa mahdollisesti Kelan omistamia tiloja hyödyntäen. Tavoitteena on myös lisätä palveluyhteistyötä kumppanien kanssa. Kelan palvelut etäpalveluna on saatavilla lähes kaikissa Etelä-Savon kunnissa.

Aluehallintovirastolla Mikkelissä on tällä hetkellä ainoa toimipaikka ja siellä käyntiasiointi on vähäistä. Aluehallintoviraston tavoitteena on tuottaa avattavissa palvelupisteissä etäpalvelua ajanvarauksella. Suuri osa aluehallintoviraston palveluista siirtyy vuoden 2026 alussa toimintansa aloittavaan Lupa- ja valvontavirastoon (LVV). Uuden viraston tulevat toimipaikat ja palvelumuodot tulevat tarkentumaan valmistelun edetessä.

DVV:ssä on tulossa toimipaikkaverkoston tarkastelu lähiaikoina ja täysin varmaa ei tässä vaiheessa vielä tiedetä yksittäisten toimipaikkojen tilanteesta. Mikkelissä on todennäköisesti lähipalvelua yhteisessä palvelupisteessä ja etäpalvelua yhteisessä palvelupisteessä Savonlinnassa ja Pieksämäellä.

Rikosseuraamuslaitoksen yhdyskuntaseuraamustoimisto siirtyy Mikkelissä yhteiseen palvelupisteeseen 2025–2026. Mikkelissä toteutetaan lähiasiakaspalvelua ajanvarauksella virka-aikana. Savonlinnassa todennäköisesti jatkuu yhteisessä palvelupisteessä lähipalveluna ei-kokoaikaisella läsnäololla. Pieksämäellä olisi palvelupisteellä ohjattu etäasiointi, jossa asiakas voi varaamaan aikana luoda etäyhteyden yks-toimistolle toisen viranomaisen tiloista.

Ulosottolaitos on Mikkelissä mukana Senaatin yhteinen työympäristöhankkeessa (YTY). Savonlinnassa ulosottolaitoksen esityksen mukaan toimipaikka olisi myös jatkossa. Mahdollista on, että jatkossa ulosottolaitos toimii Savonlinnassa yhteisissä tiloissa, vaikka tällä hetkellä toimitilat ovat erillään. Pieksämäellä ei ulosottolaitoksen esityksen mukaan olisi jatkossa toimipaikkaa. Pieksämäellä ulosottolaitoksen osallistuminen yhteiseen palvelupisteeseen voisi olla vähäistä työpistekäyttöä/etäpalvelua, mutta nämä tarkentuvat ja selviävät myöhemmin. Säästötoimenpiteet ovat käynnissä.

Verohallinnon työskentelypisteet keskitetään maakuntakeskuksiin 19 paikkakunnalle vuoden 2026 loppuun mennessä. Etelä-Savossa Verohallinnon henkilöstöä tulee työskentelemään Mikkelissä. Veron palveluita ohjataan valtakunnallisesti. Tämänhetkisen tiedon mukaan Verohallinto ei tule tarjoamaan fyysistä käyntiasioinnin asiakaspalvelua Etelä-Savossa. Myöhemmin tehdään päätöksiä valtakunnallisesti millä paikkakunnilla etäasiakaspalvelua tarjotaan.

Hyvinvointialueen toimintapisteet sijaitsevat vaihtelevalla etäisyydellä suunnitelluista julkishallinnon yhteisistä palvelupisteistä. Hyvinvointialueen osallistumisen laajuus yhteisiin palvelupisteisiin ei ole vielä tarkentunut suunnitelman laatimisen aikana. Mahdollisia yhteisessä palvelupisteessä toteutettavia palveluita ovat esimerkiksi työelämäpalvelut.

TE-toimiston osalta asiointipisteet lakkautuvat vuoden 2024 loppuun ja tulevat työllisyysalueet tulevat sijoittamaan palveluitaan useisiin kuntiin. Palvelu perustuu pitkälti lähipalveluun ja tulevat työllisyysalueiden palvelupisteet tuleekin huomioida tätä uudistusta edistettäessä.

Alla olevaan taulukkoon on koottu toimijoittain yhteisten palvelupisteiden tavoitetila vuonna 2030. Yhteenvedossa on käytetty seuraavia merkintöjä: X=lähipalveluna myös kampusmalli huomioitu, etä=etäpalveluna yhteisessä palvelupisteessä, – =ei yhteiseen palvelupisteeseen ja ?=ei ole vielä tietoa.

Viranomainen	Mikkeli	Savonlinna	Pieksämäki	Perustelut, jos poikkeamia yhteisiin palvelupisteisiin osallistumisesta
AVI	etä	etä	etä	Jatkossa palvelu etänä puhelimitse tai sähköisesti.
DVV	X	?	?	Toimipaikkaverkosto tulossa piakkoin tarkasteluun, siinä yhteydessä selviää lähipalvelupaikkakunnat.
ELY-keskus	X	etä?	etä?	Mikäli palvelupistekonsepti mahdollistaa, voitaisiin jatkossa Elyn palveluja tarjota myös Savonlinnassa ja Pieksämäellä.
Etelä-Savon HVA	?	?	?	
Itä-Suomen oikeusapu ja edunvalvontapiiri	–	X	?	Tilat Mikkeliissä osoitteessa Jääkärintie 10.
Itä-Suomen poliisi	X	X	etä	Mikkeliissä sopii kampusmalli, Savonlinnassa halutaan hyödyntää omia tiloja ja kampusmalli sopisi, Pieksämäen osalta keskittäminen Varkauteen mahdollista.
Kela	X	X	X	Kela on kiinnostunut palveluja tilayhteistyöstä kaikilla paikkakunnilla. Mikkeli – Kela selvittänyt mahdollisuutta osallistua Seenaatin virastotalohankkeeseen. Savonlinna – Kela tarjonnut omaa tilaansa M-kokoluokan yhteiseksi palvelupisteeksi Pieksämäki – Kela neuvottelee yhteistyöstä kaupungin kanssa.

Maahanmuuttovirasto	etä?	–	–	Etäasiointi itsepalveluautomaatilla Mikkelissä aikaisintaan vuonna 2027. Savonlinnan ja Pieksämäen osalta asia pitäisi harkita erikseen, jos asiointitarvetta riittäväällä asiakasmäärällä ilmenisi.
Maanmittauslaitos	X	X	–	
Rikosseuraamuslaitos	X	X	etä	
TE-toimisto	X	?	?	TE-toimistot siirtyvät kunnille. Mikkelissä kaupungin virastotalolla tilat.
Ulosottolaitos	X	X	etä	
Verohallinto	etä	–	–	

Taulukko 7. Tavoitetila yhteisissä palvelupisteissä vuonna 2030 toimijoittain.

4. Riskianalyysi

Tässä luvussa kuvataan palvelu- ja toimitilaverkkohankkeen alueelliseen suunnitteluun ja toimeenpanoon liittyvät tunnistetut riskit.

Alueellinen ryhmä on käynyt läpi hankkeen riskejä valtakunnallisen riskianalyysin pohjalta ja arvioinut riskit ja päätyntyn siihen, että valtakunnallisen riskianalyysin teemat ja arviot ovat olennaisia ja samoja myös Etelä-Savon osalta.

Alueellisista riskeistä esille nousivat keskusteluissa lisäksi erikseen haasteellinen rahoitustilanne ja miten säästötoimenpiteet vaikuttavat Etelä-Savon palvelutarjontaan. Keskustelussa nousi esille se, että lupa- ja valvontaviraston toimipisteen tulisi olla maakunnassa. Säästötavoitteita organisaatioissa toteutetaan lisäksi nopealla aikataululla ja se mietityttää miten suunnitelmat pitävät vuoteen 2030. Myös etäpalveluiden toimivuus aiheutti keskustelua ja miten varmistetaan se, että etäpalvelut ovat kaikille tasapuolisia. Lisäksi nostettiin esille muutosjohtamiseen varatun resurssin riittävyys.

5. Organisointi ja rahoitus

Valtiovarainministeriö on asettanut 12.1.2024 valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen alueellista suunnittelua ja toimeenpanoa varten Etelä-Savon projektiryhmän toimikaudelle 12.1.2024-31.12.2024. Projektiryhmän tavoitteena on valtion palvelu- ja toimitilaverkkohankkeen valtakunnallisten linjausten ja valtion toimitilastrategian pohjalta suunnitella ja käynnistää asiakaspalvelu- ja toimitilaverkkouudistusta Etelä-Savon alueella.

Työn tavoitteena on, että viimeistään vuonna 2030 valtion viranomaisten käyntiasiointi on Etelä-Savon alueella koottu yhteisiin palvelupisteisiin yhteistyössä Kelan, kuntien ja soveltuvin osin hyvinvointialueiden kanssa. Lisäksi tavoitteena on vähentää valtion viranomaisten toimistotilaa valtion toimitilastrategian linjausten mukaisesti.

Ryhmän tehtävänä on

1. valmistella Etelä-Savon alueellinen suunnitelma valtakunnallisen rakenteen mukaisesti 31.10.2024 mennessä. Alueellisessa suunnittelussa tulee ottaa tarpeen mukaan huomioon myös naapurimaakunnat. Alueellinen suunnitelma ei koske ns. käyttösidonnaisia tiloja (esim. museot, vankilat, tuomioistuimet).
2. käynnistää alueellisen suunnitelman toimeenpano
3. tukea hankkeen viestintäverkostoa alueellisten ja paikallisten viestinnän kohderyhmien tavoittamisessa
4. osallistaa alueen julkisen hallinnon henkilöstöä ja asiakkaita alueelliseen suunnitteluun.

Ryhmä voi asettaa tarpeen mukaan alaryhmiä ja kuulla ryhmän ulkopuolisia asiantuntijoita. Ryhmään tulee kuulua myös henkilöjärjestöjen edustajia.

Ryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja

Pentti Mäkinen, maakuntajohtaja, Etelä-Savon maakuntaliitto

Varapuheenjohtaja

Jari Mutanen, ylijohdaja, Etelä-Savon ELY-keskus

Jäsenet

Ari Torkkel, johtaja, Digi- ja väestötietovirasto

Saija Niittymäki, erikoissuunnittelija, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelu

Päivi Koponen/Esa Kyllästinen, johtaja, Itä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Jyrki Kasanen/Jarmo Nykänen, apulaispoliisipäällikkö, Itä-Suomen poliisilaitos

Päivi Pirskanen, palvelujohtaja, Etelä-Savon TE-toimisto

Sari Kokkonen, palveluryhmän päällikkö, Kela

Pauliina Fri, ylitarkastaja, Maahanmuuttovirasto

Niina Haimakainen, asiantuntija, Maanmittauslaitos

Eva Vesanen, yksikönpäällikkö, Rikosseuraamuslaitos

Mervi Räisänen, ryhmäpäällikkö, Senaatti-kiinteistöt

Marju Komulainen, toimistopäällikkö, Ulosottolaitos

(vuorotteluvapaa-ajan sijaisena 26.1.2024 asti Katja Huhtanen, Ulosottolaitos)

Nina Latva, ryhmäpäällikkö, Valtori

Kirsi Hokkanen, ryhmäpäällikkö, Verohallinto
Velimatti Thure, tila- ja tukipalvelujohtaja, Etelä-Savon hyvinvointialue
Jukka Savolainen, hallintojohtaja, Pieksämäen kaupunki
Janne Weander, elinvoimajohtaja, Savonlinnan kaupunki
Vesa Kankkunen, tekninen johtaja, Juvan kunta
Rainer Leskinen, kunnanjohtaja, Rantasalmen kunta
Ari Liikanen, hallintojohtaja, Mikkelin kaupunki

Sihteeri

Sirpa Lavikainen, vt. hallintojohtaja, Etelä-Savon maakuntaliitto, 1.5.2024 alkaen
Anne Matilainen, hallintojohtaja, Etelä-Savon maakuntaliitto

Alueellisen projektiryhmän asiantuntija

Riina Rinta-aho, projektiasiantuntija, valtiovarainministeriö

Etelä-Savon maakuntaliitolle on myönnetty 25 000 euron erityisavustus hankkeen kordinoimisesta aiheutuvien kulujen kattamiseksi. Valtionavustushakemuksessa avustuksen käyttö arvioitiin kohdentuvan seuraavasti:

Alueellisen projektiryhmän johtamisesta syntyneet kustannukset

Kululaji	Summa € (ei alv)	Käyttötarkoitus lyhyesti
Palkkakulut sivukuluineen	22 000,00	pj, sihteerin ym. liiton työntekijöiden palkat
Mahdolliset palvelujen ostot	1 500,00	esim. selvitykset yhteisten tilojen käytölle, palvelumuotoilu etäpalveluille yms. sisältää kokoustarjoilut
Matkakulut	1 500,00	esim. ulkopuolisen asiantuntijan osuus. (Kukin organisaatio maksaa projektiryhmään osallistujensa matkakulut.)
YHTEENSÄ	25 000,00	

Työryhmän työ tehdään virkatyönä. Kukin organisaatio maksaa osallistujensa matkakulut.

6. Viestintä, verkosto- ja sidosryhmätyö

Merkittävää sidosryhmätyötä toteutetaan yhdessä alueen kuntien sekä niiden elinvoimapaalveluiden, asiointipisteiden ja kehittämissyhtiöiden sekä te-palveluiden kanssa. Lisäksi alueen yrittäjäjärjestöt tekevät yhteistyötä useiden viranomaisten kanssa.

Alueellisen viestinnän tavoite on antaa palveluiden käyttäjille ja hankkeeseen osallistuvien toimijoiden henkilöstölle selkeä kuva siitä, miksi uudistusta tehdään ja miten se etenee. Perustellaan mitä etua uudistus tuo asiakaspalveluun ja työn tekemiseen. Erityisen kriittistä on pitää ajan tasalla ja osallistaa henkilöstöä, jonka työn järjestelyihin ja työnteon tapoihin uudistus voi vaikuttaa. Uudistuksesta perillä oleva henkilöstö luo pohjaa sille, että voidaan onnistua viestinnässä myös asiakkaille ja yleisölle, joita muutos koskettaa.

Yleisön ja asukkaat tavoitettavia alueellisia tiedotusvälineitä ovat maakunnan lehdet Itä-Savo ja Länsi-Savo sekä Yle Mikkeli. Savon Sanomat ja Keski-suomalainen naapurimaakuntien lehtinä tavoittavat maakuntarajojen lähellä asuvia asukkaita. Pieksämäen lehti, Sulkava-lehti, Juvan Lehti, Ristiinalainen, Puumala-lehti, Pitäjänuutiset (Mäntyharju ja Pertunmaa), Haukivuoren Seutu, Puruvesi (Enonkoski, Kesälahti, Kerimäki, Punkaharju ja Savonranta), Kangasniemen Kunnallislehti ja Rantasalmen Lehti ovat alueen paikallislehdet. Mikkelin Kaupunkilehti, Savonmaa ja Pieksämäen seudun paikallinen ovat ilmaisjakelulehtiä. Radio Savonmaa (Savonlinna), Radio Mikkeli ja Radio Keski-Savo (Pieksämäki) ovat Etelä-Savon paikallisradiot.

Yleisöä voi tavoittaa myös tapahtumissa, messuilla ja maakunnan yhdistysten ja järjestöjen kautta tai järjestämällä infotilaisuuksia.

7. Raportointi

Alueellisen projektiryhmä raportoi säännöllisesti valtakunnalliselle palvelu- ja toimitilaverkkohankkeelle, esim. alueellisen projektiryhmän puheenjohtajan/sihteerin tulee pyytettäessä esitellä alueellisen toimeenpanon etenemistä hankkeen valmistelu- ja ohjausryhmille. Menettelytavasta sovitaan erikseen. Lopullinen alueellinen suunnitelma tulee hankkeen valmistelu- ja ohjausryhmän käsittelyyn.

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**